

STADGAR Författarcentrum (Riks)

Antagna den 27 april 1975 och 25 november 1977 och ändrade genom årsmötesbeslut 13 november 1983, 7 oktober 1984, 15 oktober 1995, 13 april 1997, 29 september 2012, 20 april 2013, 26 april 2014, 1 januari 2015, 22 april 2023, 20 april 2024, 19 september 2024.

Stadgarna gäller från och med 5 april 2025.

§ 0 Inledning

0.1 Författarcentrum består av fyra självständiga regioner med en gemensam riksorganisation: Författarcentrum Riks.

0.2 Del 1 i denna stadga avser Författarcentrum som helhet, Del 2 gäller Författarcentrum Riks och Del 3 visar gemensamma paragrafer gällande de fyra regionerna.

DEL 1: FÖRFATTARCENTRUM

§ 1 Författarcentrums ändamål

1.1 Författarcentrums syfte är att skapa vidgade kontakter mellan författare och läsare, att föra ut litteraturen i samhället, att stärka författares ekonomiska villkor och att slå vakt om åsikts- och yttrandefriheten.

1.2 Författarcentrum skall verka för vidgade yttrandemöjligheter för alla människor och lagstadgad yttrandefrihet på alla områden.

1.3 Författarcentrum verkar för nordisk och internationell samverkan inom ramen för föreningens ändamål.

1.4 Författarcentrum skall i samverkan med kommunala, regionala och statliga organ, samt med bibliotek, skolor, institutioner, arbetsplatser, fackföreningar och andra intressenter, skapa bättre arbetsmöjligheter och ökade arbetstillfällen för författarna. Aktörer som Författarcentrum väljer att samarbeta med skall dela värderingarna i Författarcentrums ändamålsparagraf. I samverkan med övriga centrumbildningar, organisationer och enskilda inom folkbildning och kultur, skall Författarcentrum verka för ett breddat litterärt utbud. Författarcentrum är en förening som är religiöst och politiskt obunden.

§ 2 Författarcentrums organisation

2.1 Författarcentrum ska ha följande beslutande organ:

- Författarcentrum Riks årsmöte
- Författarcentrum Riks styrelse
- Regionala författarcentrums årsmöte
- Regionala författarcentrums styrelser

2.1 De regionala författarcentrumen ska betala en årlig avgift till Författarcentrum Riks. Avgiften fastställs vid Författarcentrum Riks årsmöte.

2.3 De regionala författarcentrumen förvaltar och driver Författarförmedlingen som är en rikstäckande förmedlingstjänst där författare kan bokas.

§ 3 Medlemskap

3.1 Till medlem i Författarcentrum kan antas författare eller översättare, som offentligen dokumenterat sig som litterär yrkesutövare. Den som offentliggjort två böcker av konstnärligt värde skall anses vara berättigad till medlemskap.

3.2 Författare eller översättare som offentligen dokumenterat sig som litterär yrkesutövare endast med en bok av konstnärligt värde, men därutöver kan uppvisa övrig litterär verksamhet av övertygande kvalitet kan i undantagsfall och efter granskning väljas in som medlemmar.

3.3 Vid ansökan om medlemskap anges vilket regionalt författarcentrum den sökande vill tillhöra.

3.4 Medlemmen betalar en årlig medlemsavgift till det regionala författarcentrum denne tillhör.

§ 4 Medlemsförpliktelser

4.1 Medlem ska vid ingående av avtal via Författarcentrums Författarförmedling respektera de minimivillkor för arvoden som Författarcentrum Riks fastställt.

§ 5 Inval av ny medlem

5.1 Frågor om inval av ny medlem avgörs av det regionala författarcentrum den sökande vill tillhöra. Dock biträdes den regionala styrelsen i sådana ärenden av en invalsnämnd med representanter från alla fyra regionala författarcentrum. Invalsnämnden inrättas och administreras av Författarcentrum Riks (se del 2 §9).

5.2 Förslag eller ansökan om inval som avslagits av styrelsen kan inte överklagas.

§ 6 Utträde

6.1 Begäran om utträde ska ställas till **styrelsen i den region medlemmen tillhör**. Utträde ska omgående beviljas av styrelsen.

§ 7 Uteslutning

7.1 Medlem som uppsåtligen bryter mot stadgar och i behörig ordning fattade beslut eller skadar Författarcentrum kan på förslag av regionalt författarcentrums styrelse eller av Författarcentrum Riks styrelse uteslutas ur föreningen.

7.2 Beslut om uteslutning kan endast fattas av **det regionala årsmötet i den region medlemmen tillhör**. Beslut i sådant ärende fattas alltid genom sluten omröstning. För att beslut skall vara giltigt skall det ha biträts av minst två tredjedelar av dem som röstat i ärendet.

§ 8 Stadgeändring

8.1 Förslag till ändring av dessa stadgar skall inom föreskriven motionstid skriftligen inges till Författarcentrum Riks styrelse, som med eget yttrande överlämnar ärendet till nästa årsmöte.

8.2 För ändring av föreningens stadgar fordras beslut av två på varandra följande årsmöten, varav ett ordinarie. Mellan årsmötena skall minst tre månader förflyta. På det sist hållna årsmötet krävs minst två tredjedelars majoritet för godkännande.

§ 9 Upplösning av Författarcentrum

9.1 För upplösning av Författarcentrum fordras att beslut därom fattas av två på varandra följande årsmöten, varav ett ordinarie, och att beslut biträdes på det första årsmötet av minst två tredjedelars majoritet och på det andra årsmötet av minst tre fjärdedelar av de röstande. Mellan de båda årsmötena skall minst tre månader förflyta.

Upplöses Författarcentrum skall dess tillgångar överlämnas till Sveriges Författarförbund.

DEL 2: FÖRFATTARCENTRUM RIKS

§ 1 Författarcentrum Riks årsmöte

1.1 Årsmötet är Författarcentrum Riks högsta beslutande organ och utgörs av Författarcentrum Riks styrelse jämte tre ombud från varje regionalt författarcentrum, vilka väljs vid respektive regionalt författarcentrums årsmöte.

1.2 Valnämndens ordförande kallas till årsmötet.

1.3 Årsmötet hålls inom fyra månader efter verksamhetsårets slut på tid och plats som Författarcentrum Riks styrelse bestämmer.

1.4 Författarcentrum Riks styrelse ska senast den 31 januari till valnämnden och samtliga medlemmar tillkännage tid, datum och ort för årsmötet.

1.5 Extra årsmöte sammankallas då Författarcentrum Riks styrelse så beslutar eller om två av de fyra regionala författarcentrumen så begär, eller om revisorerna i anledning av granskning av styrelsens verksamhet påkallar sådan åtgärd.

1.6 Påfordras extra årsmöte enligt punkt 5 ovan skall Författarcentrum Riks styrelse inom en månad efter det att framställningen gjorts utlysa extra årsmöte. Årsmötet ska genomföras två veckor efter kallelsens utfärdande.

1.7 Samtliga Författarcentrums anställda har närvaro-, yttrande- och förslagsrätt, men saknar rösträtt om de är medlemmar.

§ 2 Arbetsordning årsmöte

2.1 Vid årsmötet skall följande ärenden behandlas:

- val av ordförande vid mötet,
- val av sekreterare vid mötet,
- val av justeringspersoner,
- fastställande av röstlängd,
- fråga om mötets behöriga utlysande,
- fastställande av dagordning för mötet,
- styrelsens verksamhetsberättelse,
- revisorernas berättelse rörande Författarcentrums förvaltning,
- fastställande av bokslut och resultatdisposition,
- fråga om ansvarsfrihet för styrelsen,

- fastställande av arvoden för förtroendevalda,
- medlemsavgiftens storlek,
- fastställande av preliminär budget för kommande verksamhetsår,
- val av styrelsens ordförande,
- bekräfta val av ledamöter i styrelsen,
- utseende av valnämnd för beredning av nästa års ordförandeval, samt val av två revisorer och en suppleant för dem,
- beslut om firmatecknare,
- behandling av motioner och förslag.
- fastställande av verksamhetsplan för kommande år.

2.2 På extra årsmöte får endast behandlas de ärenden för vilka mötet utlysts.

2.3 På årsmötet väckta frågor får ej föranleda annat beslut än hänskjutande till styrelsen.

§ 3 Röstning och beslut vid årsmötet

3.1 Årsmötet fattar beslut genom öppen omröstning om inte årsmötet beslutar om sluten omröstning.

3.2 Styrelseledamöter i Författarcentrum Riks eller suppleanter som inträtt för dessa samt de ombud som deltar i mötet, äger en röst var. Styrelseledamöter har dock ej rösträtt vid beslut om ansvarsfrihet.

3.3 Om vid omröstning som inte avser val lika röstetal uppstår görs omröstningen om som sluten omröstning. Om lika röstetal kvarstår ges företräde till den uppfattning Författarcentrum Riks styrelse har. Om styrelsen inte har någon uppfattning i frågan avgörs den med lotten. Vid val avgörs frågan vid lika röstetal genom lottning, oavsett eventuell uppfattning från styrelsen.

3.4 Röstning får icke utövas genom fullmakt.

§ 4 Motioner och andra handlingar till årsmötet

4.1 Varje medlem i regionalt författarcentrum har motionsrätt. Motion ska vara skriftlig och inlämnas via det regionala författarcentrumet, som har att yttra sig över densamma innan den behandlas på Författarcentrum Riks årsmöte. Motionen jämte yttrandet ska vara Författarcentrum Riks styrelse tillhanda senast sex veckor före dagen för årsmötet.

4.2 Av styrelsen till årsmötet framlagda förslag, motioner och styrelsens yttrande däröver ska tillsammans med övriga möteshandlingar och annan nödvändig information utsändas till ombuden och styrelserna i de regionala författarcentrumen senast två veckor före dagen för årsmötet.

§ 5 Styrelsen

5.1 Författarcentrum Riks styrelse består av ordförande samt en representant från varje regionalt författarcentrums styrelse. Representanterna utses vid respektive regionalt författarcentrums årsmöte, som också utser minst en suppleant för var och en av dessa.

5.2 Ordförande väljs för två år. Övriga styrelseledamöter utses av respektive regionalt författarcentrum för ett år. Ingen kan sitta som ledamot i styrelsen mer än sex år i följd.

5.3 Författarcentrum Riks styrelse leder Författarcentrums verksamhet i nära samverkan med de regionala författarcentrumens styrelser. Författarcentrum Riks styrelse företräder Författarcentrum utåt i riksövergripande frågor. Styrelsen är Författarcentrum Riks högsta beslutande organ, när årsmötet inte är

5.4 Författarcentrum Riks ledamöter tillträder sina mandat, efter det att styrelsen har konstituerat sig, omedelbart efter årsmötet.

5.5 Författarcentrum Riks styrelse sammanträder så ofta det finns behov, dock minst fyra gånger per år. Styrelsen kallas av ordföranden. Sammanträde skall hållas om minst tre ledamöter begär det.

5.6 När styrelsemöten inte sker digitalt ska Författarcentrum Riks sträva efter att hålla fysiska sammanträden omväxlande i de olika regionerna.

5.7 Författarcentrum Riks styrelse är beslutsmässig om minst tre ledamöter är närvarande. Röstning sker öppet när ej annat är föreskrivet eller begärs av en närvarande ledamot. Vid lika röstetal avgör ordföranden.

§ 6 Styrelsens verksamhet

6.1 Det åligger Författarcentrum Riks styrelse att begära anslag för verksamheten och att fördela anslag till regionerna.

6.2 Författarcentrum Riks styrelse skall i övrigt:

- Ansvara för en invalsnämnd med representanter från alla regioner.
- Vara ett stöd och en resurs för regionerna i förenings- och arbetsrättsliga frågor och vid behov ta fram gemensamma policydokument.
- Ansvara för driften och förvaltningen av hemsidan och databasen.
- I förekommande fall ansvara för närvaro vid nationella evenemang, till exempel bokmässor.
- Ansvara för föreningens gemensamma utveckling genom till exempel medarbetardagar.
- Företräda Författarcentrum vid förhandlingar med olika parter och vid behov biträda regionala författarcentrum.
- Avge remissyttranden när så erfordras.
- Verkställa utredningar och ta initiativ som främjar Författarcentrums syften.
- Ansvara för förvaltning av Författarcentrums gemensamma tillgångar.
- Förbereda ärenden som skall avgöras på årsmötet, kalla till årsmöte och verkställa årsmötets beslut.
- Vid behov anställa personal till rikskansliet. Styrelsen har arbetsgivaransvar för personalen.
- Kontinuerligt informera om och marknadsföra Författarcentrums verksamhet och vid behov verka opinionsbildande, antingen enskilt eller tillsammans med andra föreningar och intressenter.

6.3 Ordföranden förbereder frågor som skall behandlas av Författarcentrum Riks styrelse.

§ 7 Kansli och tjänstemän

7.1 Ett Författarcentrums rikskansli bör finnas, om så är ekonomiskt möjligt.

7.2 Kansliuppgifterna åläggs i annat fall ordföranden på arvodesbasis med rätt att delegera till annan styrelsemedlem.

7.3 Om Författarcentrum Riks styrelse så beslutar kan kanslipersonal anställas och underställas ordföranden.

§ 8 Valnämnd

8.2 Årsmötet väljer varje år fyra medlemmar – en från varje region – till ledamöter i en valnämnd. Ledamot av Författarcentrum Riks styrelse och anställda vid Författarcentrums kanslier är inte valbara.

8.1 Valnämnden skall bereda val av Författarcentrum Riks ordförande samt två revisorer, varav en auktoriserad och en föreningsrevisor. Därutöver en suppleant för föreningsrevisorn. Nämnden kan erhålla årsmötets uppdrag att bereda även andra val. Senast fyra veckor före dag då val förrättas skall nämnden överlämna sitt förslag till styrelsen.

8.2 Närmare anvisningar för valnämnden kan utfärdas av årsmötet.

§ 9 Invals nämnd

9.1 Invals nämnd utses årligen av Författarcentrum Riks styrelse, senast vid dess andra sammanträde efter ordinarie årsmöte.

9.2 Invals nämnden består av högst åtta ledamöter. Den ska ha lika antal representanter från de regionala författarcentrumen. Författarcentrum Riks styrelse utser en att vara nämndens ordförande.

9.2 Författarcentrum Riks styrelse utfärdar erforderliga instruktioner för invals nämnden.

§ 10 Verksamhet och räkenskapsår

10.1 Författarcentrum Riks verksamhetsår omfattar kalenderår.

10.2 Författarcentrum Riks räkenskaper skall vid varje verksamhetsårs utgång sammanföras i fullständigt bokslut. Detta skall vara verkställt senast sju veckor före årsmötet, då räkenskaper och tillhörande handlingar även som av styrelsen avgiven årsberättelse jämte resultaträkning för senaste verksamhetsåret skall överlämnas till revisorerna för granskning. Dessa skall avge revisionsberättelse, vari ansvarsfrihet för styrelsen tillstyrkes eller avstyrkes.

§ 11 Revisorer

11.1 Årsmötet utser två revisorer, varav en auktoriserad, samt en suppleant för föreningsrevisorn.

11.2 Föreningsrevisorn har att granska styrelsens förvaltning och verksamhet för verksamhetsåret och hela mandatperioden samt att avge yttrande däröver.

DEL 3: DE REGIONALA FÖRFATTARCENTRUMEN

§ 1 Organisation

1.2 Författarcentrums huvudsakliga verksamhet bedrivs av regionala författarcentrum. De regionala författarcentrumen ska bedrivas som ideella föreningar.

1.2 I stadgarna för de regionala författarcentrumen skall ändamålsparagrafen vara identisk med riksorganisationens (§1).

1.3 Beslut om verksamhet i regionala författarcentrum fattas av dess styrelse efter de riktlinjer som stadgar och det regionala författarcentrumets årsmöte anger.

1.4 Till uppdrag i ett regionalt författarcentrum kan endast den väljas som är medlem i densamma.

1.5 Det regionala författarcentrumet ska upprätthålla en förteckning över sina medlemmar.

§ 2 Kanslier

2.1 Om det är ekonomiskt möjligt ska regionala författarcentrum ha fysiska kanslier. Kansliuppgifterna åläggs i annat fall ordföranden för respektive regionalt författarcentrum på arvodesbasis med rätt att delegera till annan styrelsemedlem.

2.2 Anställda vid kanslierna får inte inneha förtroendeuppdrag i det regionala författarcentrumet.

2.3 De regionala kanslierna samarbetar sinsemellan och med rikskansliet och riksstyrelsen.